

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 6T/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123011721
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Šuťaková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123011721.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, samosudkyňou JUDr. Beátou Šuťakovou, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20. mája 2024 v Prešove, takto

rozhodol:

Obžalovaný:

A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D., adresa na doručovanie E. F. G. XXX/XX, C.,

je vinný, že

- za obdobie od mesiaca apríl 2023 až doposiaľ v obci H., okr. C. a inde, si ako biologický otec ml. G. I. (predtým B.), nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, z nedbanlivosti riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva priamo zo Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. a ktorá mu bola taktiež uložená rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 29P/111/2019-129 zo dňa 04.02.2021, právoplatným dňa 09.11.2021 a vykonateľným dňa 16.02.2021, na základe ktorého má prispievať na výživu svojho syna G. I. po zvýšení výživného sumou vo výške 100,- Eur mesačne od 01.08.2019 do 31.08.2020 a sumou 110,- Eur od 01.09.2020 opakovane do budúca, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky J. I., čím takto obžalovanému za uvedené obdobie po odrátaní zaplatených súm výživného vznikol celkový dlh na bežnom výživnom vo výške najmenej 500,- Eur,

teda

- z nedbanlivosti najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si neplní svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného,

čím spáchal

- prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2. ods. 4 Trestného zákona pri neexistencii poľahčujúcej okolností podľa § 36 Trestného zákona a existencii priťažujúcej okolností podľa § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 8 (ôsmych) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu podmienene odkladu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov podala dňa 19.10.2023 na Okresný súd Prešov obžalobu na obvineného A. B. pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie prečítaním výpovede obžalovaného A. B., výsluchom svedkyne J. I. a oboznámením listinných dôkazov, pričom zistil nasledovné:

Nakoľko sa hlavné pojednávanie konalo v neprítomnosti obžalovaného B., keďže sa naň opakovane nedostavil súhlasiac s konaním v jeho neprítomnosti, súd na hlavnom pojednávaní prečítal jeho výpoveď z prípravného konania, z ktorej vyplynulo, že je si vedomý, že má platiť výživné na syna G., a to riadne neplatil, no dodatočne zaplatil výživné za mesiace marec 2023, apríl 2023 a máj 2023, každý v sume 110,- Eur. Vyživovaciu povinnosť si neplnil z dôvodu, že sa dostal do finančných ťažkostí, kde od decembra 2022 má živnosť, no mal v posledných 2 mesiacoch problém nájsť si zákazky. Ak má prácu tak si vie zarobiť aj 1000,- - 1500,- Eur mesačne, pričom z tej sumy musí platiť odvody, teda zdravotnú vo výške 87,- Eur, náklady na naftu a dopravu spojené s prácou vo výške cca 150,- - 200,- Eur mesačne a tiež nájom. Posledné mesiace nemal prácu, teraz sa to zlepšuje. V súčasnosti pracuje v Partizánskom a ešte pri Nitre, robí betonáže a presnú adresu stavby si nepamätá. Naposledy pracoval v zahraničí, išlo o sezónne práce. Okrem syna G. má aj dcéru K., ktorá má 8 rokov a platí výživné 75,- Eur. So synom sa vôbec nestretáva, nie sú v kontakte, okrem výživného mu nijako neprispieva a nechce sa im pliesť do života. Počas obdobia neplnenia vyživovacej povinnosti mal aj zdravotné problémy, liečil sa sám doma, PN nebol. K výdavkom ešte uviedol, že fajčí asi tak krabičku cigariet denne, niekedy má krabičku aj na 2 dni, alkohol pije len občas, sem - tam pivo. Drogy a ani hazardné hry nerieši. Celkovo na to môže minúť 200,- Eur mesačne.

Svedkyňa J. I. na hlavnom pojednávaní vypovedala, že obžalovaný B. nikdy neplatil pravidelne a uhradil do októbra 2023 výživné a potom prestal znova platiť, za mesiac november, december 2023 a pokiaľ ide o mesiace január, február, marec 2024 uhradil bežné výživné len za február v plnej výške a 50,- EUR dlžné výživné za mesiac november, teda vo februári zaplatil 110,- EUR bežné výživné za február a dlžné výživné 50,- EUR. Iné platby z jeho strany neboli a celkový dlh ku dňu hlavného pojednávania (25.3.2024) je 390,- EUR. Pokračovala, že otec sa so synom nekontaktuje. Syn núdzou netrpí a študuje na strednej dopravnej škole v C. tretí ročník.

Následne bola svedkyňa J. I. dopočutá a uviedla, že obžalovaný jej poslal úhradu vo výške 110,- EUR ako výživné za mesiac december 2023 a ku dňu 20.5.2024 jej dlží 500,- EUR za mesiace november, január, marec, apríl, máj, keď vo februári poslal ešte 50,- EUR mimo bežného výživného. Svedkyňa o živote obžalovaného má vedomosť len v tom zmysle, že žije už niekoľko rokov s priateľkou a že má ešte jedno dieťa v Dolnom Kubíne.

Súd vykonal aj dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil nasledovné:

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 3.3.2008, sp.zn. 27C 424/2007 bolo manželstvo A. B. a J. B. rozvedené a medzi účastníkmi bola schválená rodičovská dohoda a mal. G. B., nar. X.X.XXXX bol zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná ich zastupovať a spravovať jeho majetok a obžalovaný bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 1000,- Sk mesačne k rukám matky

vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.3.2008.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 5.6.2012, sp.zn. 25P 108/2012 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 3.3.2008, sp.zn. 27C 424/2007 v časti výživného na mal. G. tak, že výživné bolo zvýšené zo sumy 33,19 Eur na sumu 75,00 Eur a rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 4.2.2021, sp.zn. 29P 111/2019 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 35.6.2012, sp.zn. 25P 108/2012 tak, že výživné na mal. G. I. bolo zvýšené zo sumy 75,- Eur na sumu 100 Eur od 1.8.2019 do 31.8.2020 a na sumu 110,- Eur od 1.9.2020 opakovane do budúca k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.3.2021 a vykonateľnosť tiež dňa 16.3.2021.

Z oboznámeného rodného listu je zrejmé, že G. I. sa narodil dňa X.X.XXXX
otcovi A. B. a matke J. I..

Z potvrdenia o návšteve Strednej odbornej školy dopravnej v Prešove vyplýva, že G. I. v školskom roku 2022/2023 navštevoval II.C triedu (denné štúdium).
Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina súd zistil, že obžalovaný ku dňu 16.5. 2023 nebol vedený v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne a nepoberal dávku v nezamestnanosti ani dávky dôchodkového poistenia.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 18.5.2023 vyplýva, že obžalovaný bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 19.9.2021 do 10.11.2022 a nepoberá hmotnú núdzu a ani štátne sociálne dávky a nie je zaň platené náhradné výživné.

Podľa oznámenia Okresného úradu Žilina, Katastrálneho odboru obžalovaný nie je vedený v informačnom systéme katastra.

Obžalovaný podľa správy OR PZ ODI Žilina je vlastníkom troch motorových vozidiel, na ktoré je uvalená blokácia exekútora.

Súčasťou spisu je aj prehľad platieb vo výške zo strany obžalovaného.

Obžalovaný A. B. je hodnotený všeobecne.

Z odpisu registra trestov súd zistil, že obžalovaný doposiaľ bol 5 rás súdne trestaný, naposledy rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 29T 14/2016 zo dňa 14.3.2018, kedy bol uznaný vinným z trestného činu podľa § 323 ods. 1 písm. a) a § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, zaradením pre jeho výkon do ústavu minimálnym stupňom stráženia a tiež ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že zo strany obžalovaného došlo k protiprávnemu konaniu spočívajúcemu v tom, že v rozhodnom období popísanom vo výroku rozhodnutia si riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, pričom táto vzniká priamo zo zákona, nakoľko vyživovacia povinnosť a jej zodpovedajúce právo na poskytovanie výživného sú právami a povinnosťami zákonnými a ktorá mu bol ustálená rozhodnutím Okresného súdu Prešov, sp. zn. 29P/111/2019.

Obžalovaný je teda zo spáchania skutku popísaného vo výroku rozhodnutia usvedčovaný najmä výpoveďou J. I., ktorej výpoveď bola podporená aj listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise.

Obžalovaný je plne trestnoprávne zodpovedný subjekt, ktorý sa spoliehal na to, že aj keď vedel, že neplnením vyživovacej povinnosti, pod ktorou sa rozumie, že oprávnená osoba nedostane všetko, čo tvorí obsah vyživovacej povinnosti (t.j. nielen vlastná výživa, ale aj ošatenie, bývanie, príprava na budúce povolanie – zaopatrenie), môže ohroziť záujem chránený týmto zákonom (objekt), kde v tomto prípade je chránený nárok na výživu vyplývajúci zo zákona o rodine a napriek tomu sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, resp. bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že takýto následok nespôsobí (§ 16 písm. a) Trestného zákona).

Je zároveň preukázaná aj príčinná súvislosť medzi nedbanlivostným konaním obžalovaného a následkom tohto trestného činu, keď teda v dôsledku konania obžalovaného, resp. jeho neplatením zákonnej vyživovacej povinnosti u osoby v rámci blízkych príbuzenských vzťahov - jeho syn G. ostal bez prostriedkov na výživu v rozsahu ustálenom súdnymi rozhodnutiami, napriek tomu, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný vedel, že tento následok môže spôsobiť a napriek tomu z jeho strany nebola vyživovacia povinnosť plnená tak, ako mal byť (t.j. v povinnom rozsahu), spoliehajúc sa na to, že takýto následok nespôsobí, čím je naplnená aj objektívna stránka.

Na základe vykonaného dokazovania vyššie uvedené faktory dospel súd k názoru, že spôsob počínania obžalovaného a okolností, za akých k tomu došlo umožňuje prijať záver, že konanie bolo takej intenzity a charakteru, že došlo k naplneniu skutkovej podstaty žalovaného trestného činu po stránke objektívnej ako aj subjektívnej.

Teda súd uzavrel, že obžalovaný A. B. svojim konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa § 34 ods. 3 Trestného zákona trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu vychádzal z rozhodných okolností uvedených v § 34 ods. 4 Trestného zákona, pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania skutku a jeho následok zavinenie, pohnútku, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, ako aj na pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností v súlade s citovaným § 38 ods. 2 Trestného zákona, pričom nezistil žiadnu z poľahčujúcich okolností (§ 36 Trestného zákona). Na druhej strane mu priťažuje, že už bol doposiaľ súdne trestaný (§ 37 písm. m) Trestného zákona).

Trestný zákon za prečin podľa § 207 ods. 1 umožňuje v jeho osobitnej časti uložiť trest odňatia slobody až na 2 roky.

S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že na uvedomenie si následkov konania u obžalovaného postačí aj trest odňatia slobody uložený na spodnej hranici trestnej sadzby zvýšenej o 1/3 vzhľadom na prevahu priťažujúcich okolností (§ 38 ods. 4 Trestného zákona), a to v trvaní 8 mesiacov. Zároveň dospel k záveru, že na obžalovaného nie je potrebné pôsobiť trestom odňatia slobody spojeným s jeho výkonom, ale účel trestu je možné dosiahnuť aj samotnou hrozbou trestu, a preto výkon trestu podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, ktorú považoval za primeranú na preukázanie, či aj len hrozba trestu postačí na to, aby sa do budúcnosti vyvaroval akémukoľvek protiprávnemu konaniu, lebo bude povinný v skúšobnej dobe viesť riadny život, kde v opačnom prípade sa vystaví riziku, že súd, a to už aj v priebehu skúšobnej doby rozhodne, že sa neosvedčil a nariadi výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol podmiennečne odložený.

Takýto trest uložený obžalovanému súd považoval za primeraný a za dostatočný na zabezpečenie účelu trestného zákona a na dosiahnutie individuálnej a generálnej prevencie.

Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 (pätnástich) dní odo dňa jeho vyhlásenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov.